

Kristoffer Knutsen

Skudenenes

Kristoffer Knutsen var født 14. november 1906 i Åkrehamn. Han var sønn til Henrik og Serina Knutsen. Han ble gift med Signe Smedsvig fra Skudeneshavn og slo seg ned der. Kristoffer arbeidet en tid på Skudenenes mekaniske Verksted før han tok maskinistutdanning.

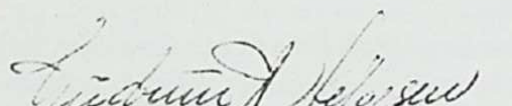
Da Kristoffer var klar til å gå til sjøs, tok han kontakt med Herman Simonsen for å få seg hyre. Slik gjorde de fleste fra Skudeneshavn og omegn. Han fikk jobb som 2. maskinist og mønstret på i Skudeneshavn 26.8.1938. «Pericles» var en forholdsvis ny og moderne tankbåt som gikk i fart mellom Den Meksikanske Golf og Europa. De fortsatte i den farten til krigen i Europa brøt ut. Vi antar at skipet var i Middelhavet i april 1940 da tyskerne gikk inn i Norge, for vi finner den som bunkringsskip for den britiske marinen (Dannevig, s. 128 og NF I, s. 164).

Suda Bay på Kreta tjenestegjorde som provisorisk flåtehavn for den britiske marine under det greske felttoget. Her ble «Pericles» plassert som lagertanker for den britiske flåten. De gjorde et par turer til Grekenland og ble så sendt til Kreta. Natten til 26.3.1941 gjennomførte italienske dvergubåter et angrep på skipsmål i Suda Bay. Krysseren «York» og et tankskip ble senket, «Pericles» ble truffet midtskips og truet med å brette i to. Ingen kom til skade og lasten var intakt. Skipet ble også beskyttet med maskin-

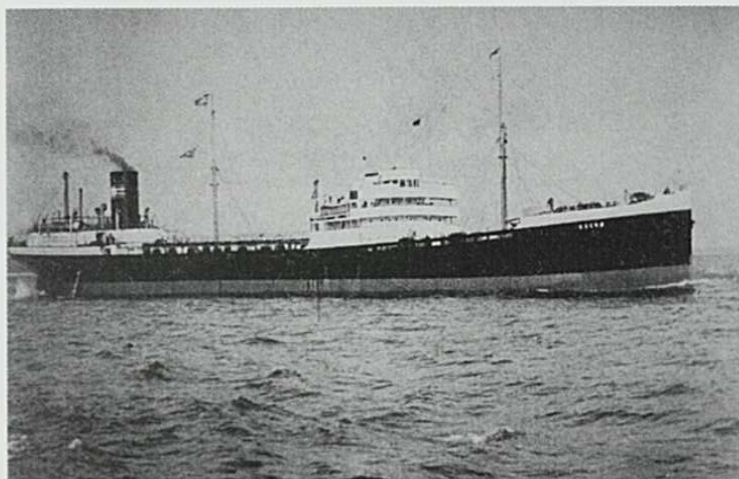

Fødselsnr./ Birt. no.	Etternavn/ Surname	For- og mellomnavn/ First and middle name(s)
14.11.06	KNUTSEN	Kristoffer

Farøyets navn/ Name of vessel	Stilling/ Rating	Tiltråd/ Service from	Hyre fra/ Wages from	Fratråd/ Service to	Hyre til/ Wages to
PERICLES	2.maskinist	26.8.38		reddet v/forlis	14.4.41
EGERØ	2. "	30.4.41		14.4.43	
THORDIS	2. "	22.6.43		11.8.44	
NORSKTANK	2. "	21.10.44		15.5.45	

Gudrun R. Helgesen e.f.

Egerø

geværlid, men besetningen kom seg i båtene uten tap. Straks flyene hadde trukket seg bort, rodde de ombord igjen og fikk trimmet skipet, som viste seg å være hardt skadet. «Pericles» hadde ved torpederingen omtrent halve lasten inne. Det lyktes å overføre mesteparten av den resterende oljen til et britisk forsyningskip. «Pericles» ble deretter tatt under slep med 21 mann av besetningen ombord. Uheldigvis møtte slepet tungt vær utenfor Alexandria, og «Pericles» brakk i to. Delene fløt, men etter at besetningen var reddet, ble vraket sendt til bunns 14.4. 1941.

Hele besetningen reddet altså livet og fortsatte sin innsats på andre skip. Det kan tilføyes at seks andre norske skip var med i slaget om Kreta og et av dem var M/T «Egerøy», som ble hans neste båt (Dannevig, s. 128).

Etter et kort opphold i Alexandria og en del av tiden på sykehus, mønstret Kristoffer 30.4.1941 som 2. maskinist ombord i «Egerø». Det var den legendariske kaptein Thomas Andersen som førte skipet fra det var nytt i 1929, til han gikk i land i 1952. M/T «Egerø» spilte en stor rolle for den engelske marinen under operasjonen på Kreta. De bunkret krigsskip fra 18.1 til 5.3.1941, og de førte også flyktninger fra Kreta til Alexandria. Skipet var i likhet med mange andre skip utsatt for mange angrep, men ble aldri truffet.

Kaptein Andersen la merke til stor forskjell ved angrep av henholdsvis tyske og italienske fly. De tyske flygerne viste sjelden noe frykt og gikk inn for å treffe, mens de italienske slapp bombene på betryggende avstand både for seg selv og sine mål. Etter hvert angrep så de hurtig hvem som var hvem, fortalte kaptein Andersen. Til tross for tyskernes innsats, hadde han ingen bomber nærmere enn 50 meter fra skipssiden. M/T «Egerø» gikk i Middelhavet fra november 1940 til juni 1941. I mai da den var nesten ferdig i Middelhavet, fikk den montert en kanon på akter-

dekket under oppholdet i Alexandria, og dessuten to Brenda 66 mm mitraljøser (Dannevig, ss. 128-129).

Da Kristoffer mønstret på i Alexandria, gikk de to turer Haifa-Alexandria før de forlot Middelhavet. Da ble det noen turer mellom Abadan og Australia, før de kom til New York og gikk i transatlantisk konvoifart. De kom inn i den farten på den verste tiden og fikk mange harde tårer i Nordatlanten som slet på nervene. 14.4.1943 mønstret han av i New York etter nærmere 2 år ombord. Etter en vel fortjent ferie på nesten 2 måneder, fikk han hyre på neste båt.

Kristoffer gikk ombord i New York som 2. maskinist 22.6.1943. Skipet gikk i transatlantisk fart mellom USA og England. Vi kan ikke finne at den var utført noen form for hendelser den tiden Kristoffer var ombord. Selv om ubåtkrigen i Nordatlanten var inne i en kritisk fase, så det utførte at «Thordis» var blant de heldige. Vi kan tilføye at «Thordis», sammen med flere norske tankbåter, lå i Haifa julaften 1941 og lastet da den britiske tankbåten «Phenix» ble sprengt i luften under manøvrering fra kai. Den norske tankbåten «Vilja» ble antent og brennende olje rant ut i havnebassenget og havnen ble stengt. «Thordis» kom seg i sikkerhet og ble dirigert til Beirut (NF, s. 244). Kristoffer mønstret av i New York 11.8.1944 og fikk to måneders ferie før han gikk ombord i neste og siste båt.

Ved utgangen av 1941 var Nortrashipsflåten redusert til 700 skip. De norske skipsfartsmyndighetene var i arbeid med å skaffe ny tonnasje, noe som var vanskelig under de rådende forhold. Flåten fikk heller ingen tilvekst i 1941 utenom de skip som brøt seg ut fra Sverige, Svalbard og Dakar og en motortanker under Panama-flagg, som ble tatt som prise da den anløp Curaçao i oktober. Dette skipet var M/T «Janco» på 14.500 tonn. Skipet ble innlemmet i Nortrashipsflåten 20.9.1941 og fikk navnet M/T «Norsktank».

Kristoffer mønstret som 2. maskinist i New York 21.10. 1944. Tanktonnasje var det stort behov for og skipet fortsatte i transatlantisk fart. Det var blitt betydelig tryggere å seile i Nordatlanten, og tapet av skip i 1944 var totalt 18 med en besetning på i alt 630 personer. Av disse ble 580 eller 92 % reddet og 50 eller 8 % drept (NF II, s. 374).

«Norsktank» ble gående i transatlantisk fart den tiden han var ombord. De hadde en rolig tid den siste fasen av krigen. Selv om der var spredte torpederinger i Nordatlanten, var det i Murmansk-konvoiene og i Middelhavet tapene var størst.

Men for sjøfolkene med slitne nerver var påkjenningsene store. Med sju års fravær fra hjemmet og fem år i krigssonen, var det en sliten krigsseiler som mønstret av i New York 15.5.45 og som ventet på skipsleilighet hjem. Såvidt vi husker reiste han hjem med «Bergensfjord» senere på året.